

CỘNG ĐỒNG THAM GIA GIÁM SÁT THỰC THI CHÍNH SÁCH THỎA THUẬN CHI TRẢ GIẢM PHÁT THẢI KHÍ NHÀ KÍNH

Đồng Hới, ngày 21/02/2023

Giám sát cộng đồng?

1. Căn cứ pháp lý: Hiến pháp 2013, Luật Thực hiện dân chủ cơ sở 2022, Quyết định 217 – QĐ/TW – quy chế giám sát và phản biện xã hội của UBMTQ; Luật Mặt trận tổ quốc Việt Nam
2. Giám sát cộng đồng: Bao gồm các hoạt động theo dõi, xem xét, đánh giá, kiến nghị của cộng đồng, cá nhân, tổ chức xã hội, phương tiện truyền thông để nâng cao hiệu quả các hoạt động kinh tế xã hội

Tác dụng của giám sát?

- Nâng cao hiệu quả, hiệu lực các hoạt động kinh tế - xã hội và lợi ích của người dân
- Đảm bảo tính khách quan, độc lập, công khai, minh bạch trong các hoạt động kinh tế - xã hội.
- Hỗ trợ cho các hoạt động giám sát của nhà nước

LỢI ÍCH CỦA VIỆC CỘNG ĐỒNG GIÁM SÁT CHÍNH SÁCH LÂM NGHIỆP

1) Đảm bảo thực hiện quyền của cộng đồng về giám sát chính sách theo các văn bản pháp luật chính sách của Nhà nước;

2) Đảm bảo cho các chính sách được triển khai theo đúng kế hoạch, tiến độ, phù hợp với điều kiện thực tế của địa phương;

3) Đảm bảo người dân được hưởng lợi đầy đủ và có hiệu quả từ những chính sách hỗ trợ của Nhà nước;

4) Giúp phát hiện ra những sai sót, hoặc hạn chế của việc thực hiện chính sách nhằm đưa các thông tin, các phát hiện và đề xuất của người dân đến các cơ quan, đơn vị thực thi chính sách để có những điều chỉnh phù hợp, bảo đảm quyền và lợi ích chính đáng của người dân.

Các chủ thể trong giám sát cộng đồng

- Mặt trận tổ quốc và các thành viên của Mặt trận tổ quốc (công đoàn, đoàn thanh niên cộng sản Hồ Chí Minh, Hội liên hiệp phụ nữ Việt Nam, Hội cựu chiến binh Việt Nam, Hội nông dân Việt Nam)
- Ban thanh tra nhân dân
- Báo chí và phương tiện truyền thông
- Cá nhân là công dân Việt Nam

Cộng đồng giám sát thực hiện Nghị định 107/2022/NĐ-CP

1. Cơ sở pháp lý:

- Điểm đ, khoản 1, điều 14 nghị định có quy định “Các cơ quan, tổ chức và toàn thể nhân dân tham gia giám sát đối với các cơ quan nhà nước, các tổ chức nhà nước, hộ gia đình, cá nhân, cộng đồng dân cư liên quan đến quản lý, sử dụng nguồn thu từ ERPA.”
- Điểm a, khoản 2, phần III, phụ lục 2 “Cộng đồng dân cư tổ chức giám sát thực hiện kinh phí hỗ trợ phát triển sinh kế theo quy định về chế độ dân chủ cơ sở”

Quy định Giám sát trong NĐ 107

- **Điều 14. Kiểm tra, giám sát, công khai tài chính**

1. Kiểm tra, giám sát

a) Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn chủ trì, phối hợp với các bộ, ngành liên quan tổ chức kiểm tra việc thực hiện ERPA tại trung ương và địa phương.

b) Quỹ Bảo vệ và phát triển rừng Việt Nam kiểm tra việc quản lý, sử dụng tiền từ nguồn thu ERPA; thực hiện, duy trì khối lượng giảm phát thải; đầu mối giúp Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn cho hoạt động kiểm tra giám sát tại các địa phương.

c) Ủy ban nhân dân cấp tỉnh kiểm tra việc thực hiện ERPA tại địa phương.

d) Quỹ Bảo vệ và phát triển rừng cấp tỉnh kiểm tra việc quản lý, sử dụng, thực hiện các hoạt động của các đối tượng hưởng lợi từ ERPA.

đ) Các cơ quan, tổ chức và toàn thể nhân dân tham gia giám sát đối với các cơ quan nhà nước, các tổ chức nhà nước, hộ gia đình, cá nhân, cộng đồng dân cư liên quan đến quản lý, sử dụng nguồn thu từ ERPA.

e) Ngân hàng Tái Thiết và Phát triển quốc tế kiểm tra, giám sát về việc duy trì kết quả giảm phát thải và quản lý, sử dụng tiền từ ERPA, bao gồm cả việc tiếp cận các hồ sơ có liên quan đến ERPA đối với Quỹ Bảo vệ và phát triển rừng các cấp và các đối tượng hưởng lợi.

Quy định Giám sát trong NĐ 107

- **Điều 14. Kiểm tra, giám sát, công khai tài chính**

2. Công khai tài chính

- a) Quỹ Bảo vệ và phát triển rừng và các đối tượng hưởng lợi thực hiện công khai tài chính theo quy định của pháp luật có liên quan.

- b) Quỹ Bảo vệ và phát triển rừng cấp tỉnh và chủ rừng là tổ chức công khai danh sách đối tượng hưởng lợi tại cơ sở bằng các hình thức: niêm yết công khai tại trụ sở Ủy ban nhân dân cấp xã, website của đơn vị.

- **Phụ lục I. Tham gia hoạt động quản lý rừng**

(Kèm theo Nghị định số 107/2022/NĐ-CP ngày 28 tháng 12 năm 2022 của Chính phủ)

III. NGHIỆM THU, GIÁM SÁT THỰC HIỆN

1. Đối với khoán bảo vệ rừng: thực hiện theo quy định về nghiệm thu khoán bảo vệ rừng.

2. Đối với hỗ trợ phát triển sinh kế.

- a) Cộng đồng dân cư tổ chức giám sát thực hiện kinh phí hỗ trợ phát triển sinh kế theo quy định về chế độ dân chủ cơ sở.**

- b) Sau khi hoàn thành các nội dung được hỗ trợ hoặc kết thúc năm, Chủ rừng là tổ chức phối hợp với Ủy ban nhân dân cấp xã nghiệm thu. Kết quả nghiệm thu được thể hiện trong biên bản nghiệm thu. Thành phần tham gia nghiệm thu gồm đại diện Chủ rừng là tổ chức, Ủy ban nhân dân cấp xã và đại diện cộng đồng dân cư.

- c) Nội dung nghiệm thu:

Phối hợp tham gia giám sát

- **Hiến pháp nước Cộng hòa Xã hội chủ nghĩa Việt Nam:**

Khoản 1, Điều 28: Công dân có quyền tham gia quản lý nhà nước và xã hội, tham gia thảo luận và kiến nghị với cơ quan nhà nước về các vấn đề của cơ sở, địa phương và cả nước.

- **Quyết định Số 217-QĐ/TW về Quy chế giám sát và phản biện xã hội của Mặt trận Tổ quốc Việt Nam và các đoàn thể chính trị - xã hội:**

Điều 8. Quyền và trách nhiệm trong giám sát: Đối với chủ thể giám sát

a) Mặt trận Tổ quốc Việt Nam, các đoàn thể chính trị - xã hội phối hợp với các cơ quan, tổ chức liên quan xây dựng kế hoạch giám sát; yêu cầu cơ quan, tổ chức được giám sát cung cấp thông tin về các vấn đề có liên quan đến nội dung giám sát.

b) Tổ chức đối thoại giữa chủ thể giám sát và đối tượng giám sát để làm rõ nội dung kiến nghị khi một trong hai bên có yêu cầu.

c) Gửi báo cáo kết quả giám sát bằng văn bản (văn bản phải được đóng dấu và có chữ ký của người có thẩm quyền) đến các cơ quan được quy định ở điều này; kiến nghị và theo dõi việc giải quyết của cơ quan, tổ chức, cá nhân có thẩm quyền.

Quyền hạn tham gia giám sát (tiếp)

- **Luật thực hiện dân chủ ở cơ sở năm 2022**

- **Điều 30. Nội dung kiểm tra, giám sát**

1. Công dân kiểm tra việc thực hiện các nội dung mà Nhân dân đã bàn và quyết định quy định tại Điều 15 của Luật này.

2. Công dân giám sát việc tổ chức thực hiện dân chủ ở cơ sở và việc thực hiện chính sách, pháp luật của chính quyền địa phương cấp xã, cán bộ, công chức cấp xã, người hoạt động không chuyên trách ở cấp xã, ở thôn, tổ dân phố.

- **Điều 15. Những nội dung Nhân dân bàn và quyết định**

1. Chủ trương và mức đóng góp xây dựng cơ sở hạ tầng, các công trình công cộng trong phạm vi địa bàn cấp xã, ở thôn, tổ dân phố do Nhân dân đóng góp toàn bộ hoặc một phần kinh phí, tài sản, công sức.

2. Việc thu, chi, quản lý các khoản đóng góp của Nhân dân tại cộng đồng dân cư ngoài các khoản đã được pháp luật quy định; việc thu, chi, quản lý các khoản kinh phí, tài sản do cộng đồng dân cư được giao quản lý hoặc được tiếp nhận từ các nguồn thu, tài trợ, ủng hộ hợp pháp khác.

3. Nội dung hương ước, quy ước của cộng đồng dân cư.

4. Bầu, cho thôi làm Trưởng thôn, Tổ trưởng tổ dân phố.

5. Bầu, cho thôi làm thành viên Ban Thanh tra nhân dân, Ban Giám sát đầu tư của cộng đồng.

6. Các công việc tự quản khác trong nội bộ cộng đồng dân cư không trái với quy định của pháp luật, phù hợp với thuần phong, mỹ tục và đạo đức xã hội.

Quyền hạn tham gia giám sát (tiếp)

- **Luật Mặt trận Tổ quốc Việt Nam**

Điều 12. Hoạt động giám sát

1- Hoạt động giám sát của Mặt trận Tổ quốc Việt Nam là giám sát mang tính nhân dân, hỗ trợ cho công tác giám sát, kiểm tra, thanh tra của Nhà nước, nhằm góp phần xây dựng và bảo vệ Nhà nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam trong sạch, vững mạnh, hoạt động có hiệu lực, hiệu quả, bảo vệ quyền và lợi ích chính đáng của nhân dân.

Mặt trận Tổ quốc Việt Nam giám sát hoạt động của cơ quan nhà nước, đại biểu dân cử, cán bộ, công chức theo quy định của pháp luật.

2- Hoạt động giám sát của Mặt trận Tổ quốc Việt Nam được thực hiện bằng các hình thức sau đây:

a) Động viên nhân dân thực hiện quyền giám sát;

b) Tham gia hoạt động giám sát với cơ quan quyền lực nhà nước;

c) Thông qua hoạt động của mình, tổng hợp ý kiến của nhân dân và các thành viên của Mặt trận kiến nghị với cơ quan nhà nước có thẩm quyền biểu dương, khen thưởng người tốt, việc tốt, xem xét, giải quyết, xử lý những trường hợp vi phạm pháp luật.

Hạn chế của cộng đồng trong các hoạt động giám sát

- + Thụ động trong việc tiếp nhận chính sách
- + Thiếu hiểu biết về chính sách, quyền lợi và tham gia giám sát quá trình thực thi chính sách
- + Thiếu kiến thức và kỹ năng giám sát
- + Chưa thực hiện quyền giám sát do pháp luật quy định

Nội dung giám sát

Cộng đồng tham gia giám sát và đánh giá

- Giám sát các đầu vào, chi tiêu ngân sách chương trình hỗ trợ trồng rừng và bảo vệ rừng.
- Giám sát chất lượng và tiến độ các hoạt động triển khai chương trình này tại cấp cơ sở,
- So sánh các nguồn lực/ngân sách phân bổ với các tiêu chí về kết quả tương ứng.
- Tạo ra cơ chế phản hồi giữa hộ nhận khoán BVR, với Ban Quản lý rừng phòng hộ và chính quyền địa phương
- Xây dựng năng lực cho cộng đồng và các bên liên quan về lập kế hoạch, phương pháp, kĩ năng trong giám sát.

Quy trình giám sát

**Chuẩn bị tổ chức
GS**

**Kế hoạch giám
sát, Nội dung
giám sát, Chỉ số
giám sát, Công cụ
giám sát**

**Thực hiện theo
dõi giám sát**

**Tổng hợp kết quả
giám sát và đánh
giá**

**Phản ánh kết quả
giám sát và các
đề xuất, khuyến
nghị đến các bên
liên quan**

VÍ DỤ VỀ GIÁM SÁT CỘNG ĐỒNG

Thực hiện giám sát cộng đồng

Bước 1:
Thành lập
nhóm cộng
đồng giám sát

Bước 2:
Thu thập thông
tin, nội dung
chính sách

Bước 3:
Xây dựng chỉ số
giám sát

Bước 4:
Lập bảng giám
sát, đánh giá

Bước 5: Họp
dân đánh giá

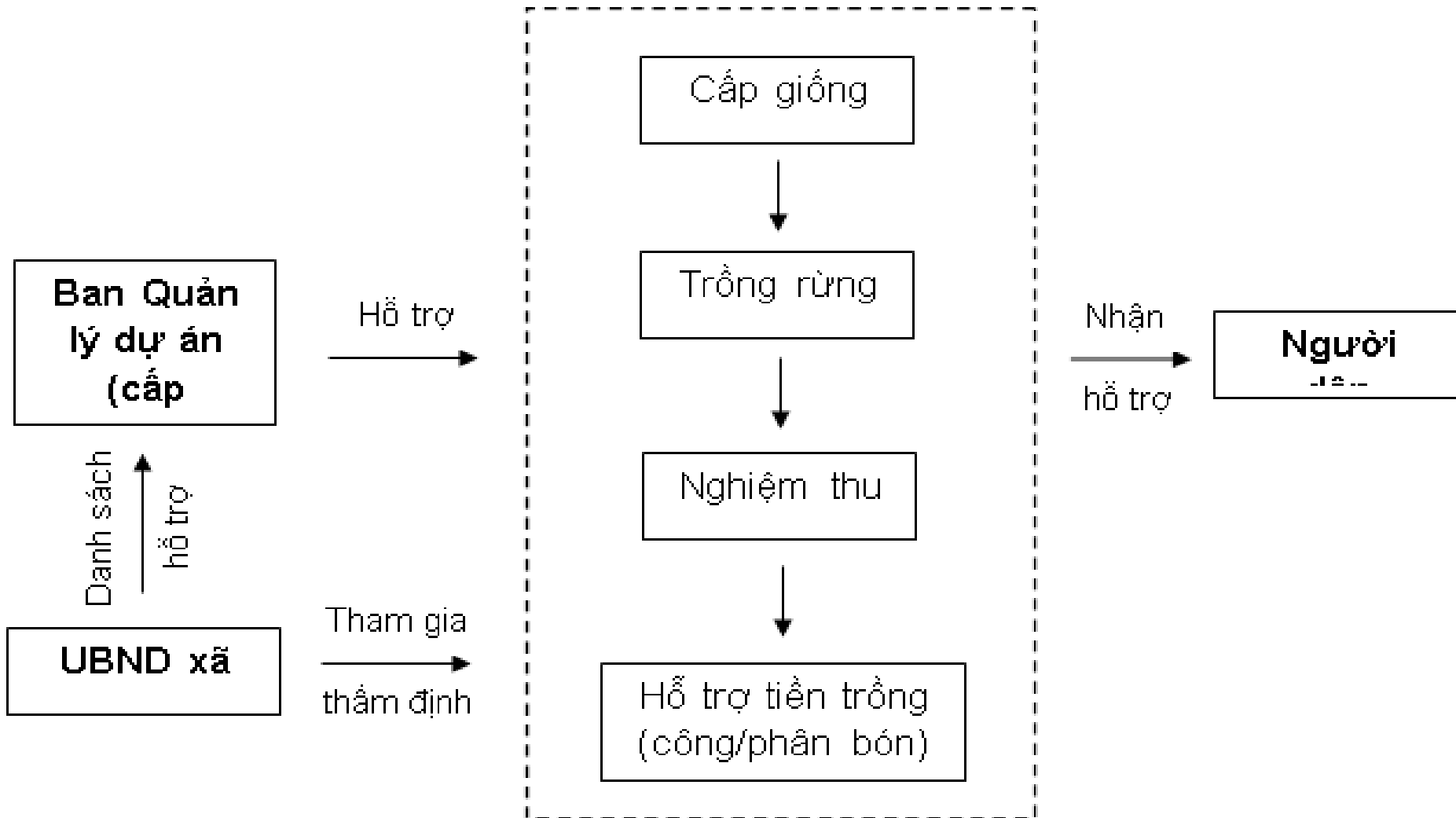
Bước 6: Phản
ánh kết quả
giám sát, đánh
giá

Giám sát đầu vào/chi tiêu

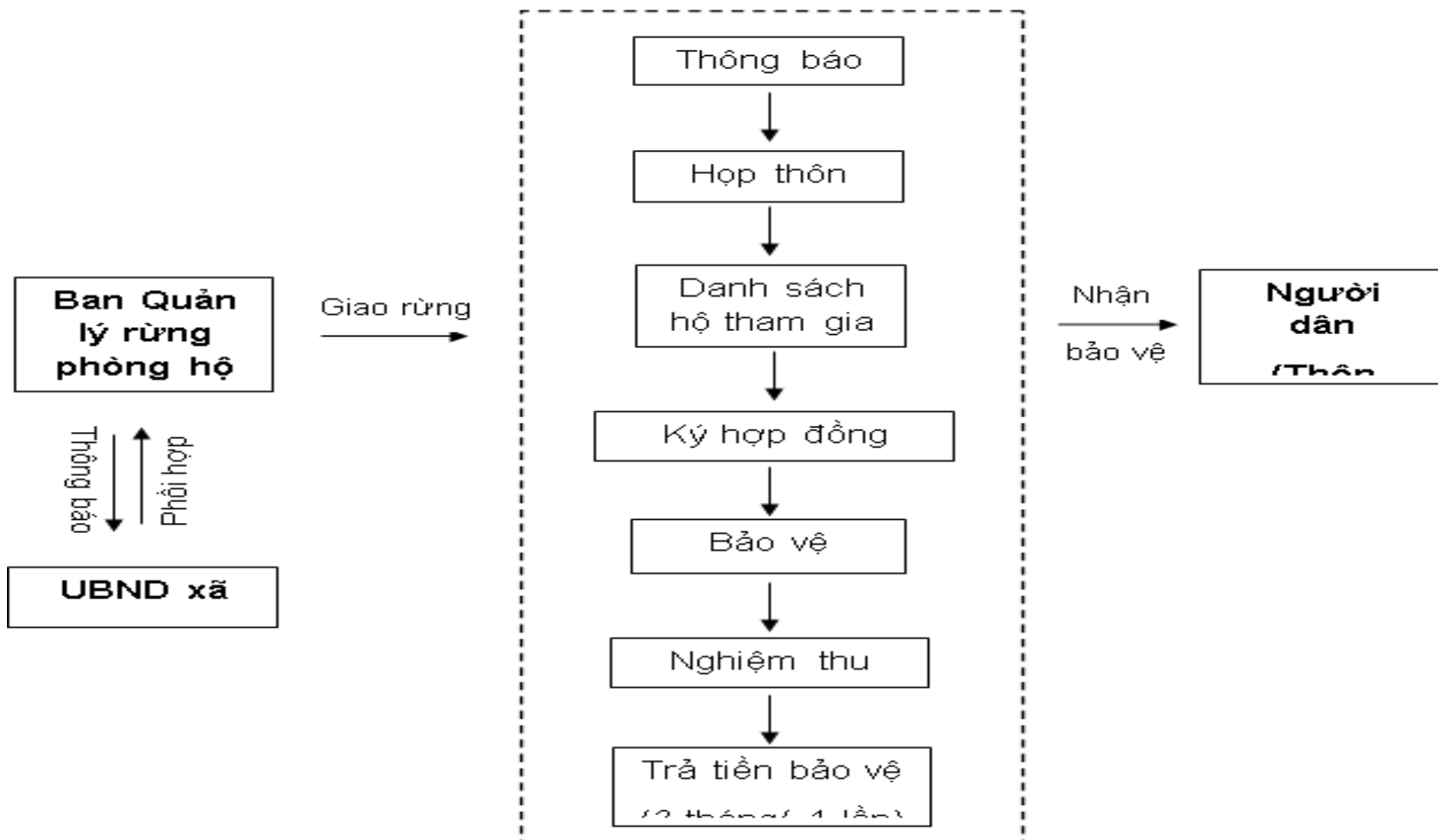
“Dữ liệu về chi tiêu ngân sách của chương trình LN, sử dụng ngân sách này, các hoạt động TR SX và BVR ...”

- Quyết định lựa chọn nội dung cần ưu tiên giám sát để **thu thập dữ liệu** về nó - VD: Giám sát Chương trình trồng rừng SX:
  - Công lao động
  - Cây, phân bón,
  - Diện tích trồng rừng SX,
  - Số hộ tham gia

Giám sát đầu vào/chi tiêu

Giám sát đầu vào/chi tiêu

Giám sát đầu vào/ chi tiêu (TT)

- Thu thập/Chia sẻ thông tin liên quan đến quy định/tiêu chuẩn chương trình (Đối tượng tham gia; Tiền công, cây giống, phân bón; Số lượng tuần tra BVR, ...)
- Phân chia thông tin cần thu thập cho các nhóm
- Thu thập các thông tin chi tiết
- Đưa các dữ liệu/thông tin vào ma trận
- Giám sát thực tế các hạng mục liên quan

Một ví dụ: Lập bảng giám sát về BVR

Stt	Các chỉ số	Quy định	Thực tế	Ghi chú/ Chứng cứ
1	Công tuần tra, BVR	35 triệu	35 triệu	tiền đủ đúng như cam kết của Ban quản lý rừng
2	Số lượng tuần tra	tháng 2 lần	Tháng 1 lần	Không Đúng như cam kết, thiếu người vv
3	Đối tượng tham gia	20	20	Chưa đúng đối tượng, nhiều hộ muốn tham gia nhưng không được trưởng bản đồng ý
4				

Ma trận giám sát trồng rừng sản xuất

Stt	Đầu vào/ hạng mục	Số lượng dự trù	Thực tế	Quan sát thấy
1	Công trồng rừng	30 tr	25 tr	BQL chuyển tiền chậm và giảm diện tích
2	Phân bón	2 tấn	1,5 tấn	Thiếu, không đúng chủng loại
3	Cây trồng	100.000 cây	60.000 cây	Hộ không có người tham gia nhưng vẫn nhận tiền
4	Hộ tham gia	100	100	Nhiều hộ muốn tham gia nhưng không được vì nguồn kinh phí ít.

Đánh giá của cộng đồng

- Xác định và chia nhóm những người tham gia
- Xây dựng tiêu chí/chỉ số đánh giá
- Cho điểm theo các chỉ số
- Cộng đồng đề xuất giải pháp cải thiện chương trình LN
- Các thông tin được ghi vào thẻ báo cáo cộng đồng

Ví dụ GSDG, triển khai hoạt động LN tại địa phương

Stt	Chỉ tiêu/Chỉ số	Quy định/ kế hoạch	Điểm chuẩn	Thực tế	Điểm chấm	Phát hiện và Lý do
1	Hoạt động quỹ phát triển SX				2	
1.1	Cho đúng đối tượng vay	20 Người nghèo	5	2 Hộ khá	2	Nhiều hộ thân thiết với trưởng thôn
1.2	Các hộ vay thanh toán đúng như cam kết	12 tháng phải trả	5	15 tháng	2	Nhiều hộ vẫn chưa được tập huấn đầy đủ về kỹ năng SX cung như cam kết tra vốn vay cho Quỹ
2	Tuần tra BVR				3	
2.1	Số hộ tham gia	10 hộ	5	6 hộ	3	Có nhiều hộ chây ì
2.2	Số lượt tuần tra có đủ như cam kết	2 lần/ tháng	5	1 lần/ tháng	3	Không có cơ quan chức năng giám sát tuần tra

Nhà cung cấp dịch vụ (BQL rừng, UBND huyện, Sở NN

- **Quỹ BV&PTR và chương trình tự đánh giá về dịch vụ mà mình cung cấp.**
  - Đánh giá này cũng dựa vào các chỉ tiêu người dân đánh giá,
  - Quan điểm của các nhà cung cấp cũng rất quan trọng, cung cấp cái nhìn đa chiều, toàn diện hơn khi xem xét vấn đề .
  - Các tổ chức xã hội cũng có thể tham gia thúc đẩy trong quá trình đánh giá.
- **Cho điểm và đưa ra lý do vì sao cho điểm như vậy**
- **Ghi lại các thông tin, dữ liệu vào ma trận**
- **Đề xuất giải pháp/cải thiện**
  - Nhà cung cấp (các thành viên của nhóm) đề ra giải pháp, các cải tiến để cải thiện dịch vụ dựa trên hiện trạng vừa đánh giá (cho điểm). Có thể đưa thêm 1 cột vào ma trận.

Lặp lại các đợt đánh giá

- Tiến trình đánh giá được lặp lại sau theo các đợt giải ngân chi trả chương trình hỗ trợ.
- Mục tiêu của việc lặp lại tiến trình này là để đánh giá sự thay đổi qua thời gian:
  - + Điểm của các chỉ số sẽ phản ánh mức độ thay đổi/cải thiện
  - + Đánh giá xem kế hoạch hành động có được thực thi không, kết quả ra sao.
  - + Thảo luận, rút kinh nghiệm về các thay đổi trong dịch vụ này

Kiến nghị- đề xuất

- Tăng cường sự tham gia của người dân trong tiến trình thực thi chính sách.
- Tạo cơ hội để người dân được tham gia giám sát và phản hồi thông tin.
- Tổ chức phổ biến chính sách để cộng đồng hiểu biết đầy đủ và đồng thuận trước khi thực hiện.
- Tập huấn nâng cao năng lực cho các bên liên quan về thực hiện và giám sát chương trình chính sách.

Thảo luận: Cơ chế giám sát chia sẻ lợi ích trong thực hiện Nghị định 107

